

## Forslag til folketingsbeslutning

vedrørende en af den internationale arbejdskonference i Genève i året 1949 vedtagen konvention om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter.

Fremsat den 14. januar 1955 af *socialministeren*.

Folketinget udtaler sin tilslutning til, at den af den internationale arbejdskonference i Genève i året 1949 vedtagne konvention

om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter ratificeres.

### Bemærkninger til forslaget.

På den 32. internationale arbejdskonference i Genève 1949 vedtoges den som bilag aftrykte konvention nr. 94 om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter.

Ifølge konventionens bestemmelser skal der ved arbejdskontrakter, hvori en offentlig myndighed er part, sikres de pågældende arbejdere løn- og arbejdsvilkår, der er lige så gunstige som dem, der ved kollektiv overenskomst, lov, administrativ forskrift eller voldgiftskendelse er gældende inden for vedkommende fag på den pågældende egn.

Konventionen indeholder nærmere forskrifter om, hvad der skal forstås ved offentlige kontrakter, og hvilke foranstaltninger der af myndighederne skal træffes for at sikre reglernes overholdelse.

Da de arbejdskontrakter, der her i landet afsluttes af offentlige myndigheder, tilsikrer arbejderne lige så gunstige vilkår som andre arbejdskontrakter inden for vedkommende fag, kan Danmark ratificere konventionen.

Gennemførelsen af de foranstaltninger, der ifølge konventionens artikler 4—5 skal træffes i lande, der ratificerer konventionen, med henblik på at sikre overholdelse af konventionens bestemmelser, synes — i hvert fald for tiden — at være overflødig her i landet. Da arbejdsvilkårene er fastsat ved kollektive overenskomster, og der efter de gældende regler som fastslået i lovgivning og domstolens praksis er tilstrækkelige midler til stede til gennemførelse af bestemmelserne i disse overenskomster, vil indførelse af yderligere foranstaltninger til sikring af

overenskomsternes overholdelse specielt for offentlige kontrakters vedkommende efter regeringens opfattelse for tiden være upåkrævet.

Efter de oplysninger, der er indhentet fra Færøernes landsstyre og landshøvdingen på Grønland, er konventionens bestemmelser også opfyldt, for så vidt angår offentlige kontrakter, der afsluttes om udførelse af arbejder i disse dele af riget. For Færøernes vedkommende gælder det dog, at visse små kommuner undertiden lader udføre arbejder med offentlige tilskud på vilkår, at udgiften herved udelukkende eller delvis dækkes af tilskuddet. Denne fremgangsmåde indebærer mulighed for arbejdsvilkår, der noget afviger fra de iøvrigt gældende vilkår, men disse kommuners økonomiske stilling tillader dem ikke for tiden at opgive fremgangsmåden, og under hensyn til, at der ifølge konventionens artikel 1, stk. 2, er adgang til at undtage kontrakter, der indgås af andre end centrale myndigheder, fra dens anvendelsesområde, vil dette forhold ikke være til hinder for Danmarks tiltrædelse af konventionen.

Da det må anses for ønskeligt, at Danmark ved tiltrædelse af konventionen giver udtryk for sin enighed i de deri udtrykte principper, foreslås det herved, at folketinget giver tilslutning til konventionens ratifikation. Ratifikationen vil ikke nødvendiggøre ændring af dansk lovgivning. Konventionen er hidtil tiltrådt af 12 stater, herunder Norge, Finland, Nederlandene, Belgien, Storbritannien og Frankrig, og er trådt i kraft den 20. september 1952.

### Konvention (nr. 94) om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter.

Efter at være blevet sammenkaldt i Genève af Det internationale Arbejdsbureaus styrelsesråd og efter at være trådt sammen til sit 32. møde den 8. juni 1949, og

Efter at der er opnået enighed om vedtagelsen af visse forslag om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter, der er optaget som 6. punkt på mødets dagsorden, og

Efter at have besluttet, at disse forslag skal tage form af en international konvention, vedtager Den internationale Arbejdsorganisations generalkonference idag den 29. juni 1949 følgende konvention, der benævnes konventionen om arbejdsklausuler (offentlige kontrakter) af 1949:

#### Artikel 1.

1. Nærværende konvention finder anvendelse på kontrakter, der opfylder følgende betingelser:

- (a) at mindst en af parterne er en offentlig myndighed;
- (b) at kontraktens udførelse medfører
  - (i) forbrug af midler fra en offentlig myndigheds side; og
  - (ii) beskæftigelse af arbejdere fra den anden parts side;
- (c) at kontrakten er en kontrakt om
  - (i) bygning, ombygning, reparation eller nedrivning af offentlige arbejder;
  - (ii) fabrikation, samling, behandling eller afskibning af materialer, leverancer eller maskiner; eller
  - (iii) udførelse eller ydelse af tjenester; og
- (d) at kontrakten tildeles af en central myndighed i en af Den internationale Arbejdsorganisations medlemsstater, for hvilken konventionen gælder.

2. Den kompetente myndighed skal bestemme, i hvilket omfang og på hvilken måde konventionen skal finde anvendelse på kontrakter, der tildeles af andre end centrale myndigheder.

3. Nærværende konvention finder anvendelse på arbejde, der udføres af under-

entreprenører eller personer, der har fået overdraget kontrakten; den kompetente myndighed skal træffe forholdsregler med henblik herpå.

4. Kontrakter, der medfører forbrug af offentlige midler til et beløb, der ikke overstiger den af den kompetente myndighed efter forhandling med de pågældende arbejdsgiver- og arbejderorganisationer, hvor sådanne findes, fastsatte grænse, kan undtages fra nærværende konventions område.

5. Den kompetente myndighed kan efter forhandling med de pågældende arbejdsgiverorganisationer, hvor sådanne findes, udelukke fra nærværende konventions område personer, der indtager ledende stillinger eller stillinger af teknisk eller videnskabelig karakter, hvis arbejdsforhold ikke reguleres ved nationale love eller administrative forskrifter, kollektiv overenskomst eller voldgiftskendelse, og som ikke i almindelighed udfører manuelt arbejde.

#### Artikel 2.

1. Kontrakter, der falder ind under nærværende konventions område, skal indeholde bestemmelser, der tilsikrer de pågældende arbejdere en løn (herunder særlige ydelser), arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art inden for det pågældende fag eller industri på den egn, hvor arbejdet udføres,

- (a) i henhold til kollektiv overenskomst eller anden anerkendt forhandlingsform mellem arbejdsgiver- og arbejderorganisationer, der henholdsvis repræsenterer størstedelen af arbejdsgiverne og arbejderne i det pågældende fag eller industri; eller
- (b) i henhold til voldgiftskendelse; eller
- (c) i henhold til nationale love eller administrative forskrifter.

2. I tilfælde, hvor de i foregående stykke omhandlede arbejdsforhold ikke reguleres på den deri omhandlede måde på den egn, hvor arbejdet udføres, skal de i kontrakterne op-

tagne bestemmelser sikre de pågældende arbejdere en løn (herunder særlige ydelser), arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end

- (a) dem, der er fastsat ved kollektiv overenskomst eller anden anerkendt forhandlingsform, ved voldgift eller ved nationale love eller administrative forskrifter, for arbejde af samme art i de pågældende fag eller industri på den nærmeste tilsvarende egn; eller
- (b) de arbejdsvilkår, der i almindelighed iagttages i det fag eller den industri, i hvilken entreprenøren er beskæftiget, af arbejdsgivere, hvis almindelige forhold er af lignende art.

3. Betingelserne i de klausuler, der skal optages i kontrakter, eller afvigelser herfra, skal fastsættes af den kompetente myndighed på den måde, der anses for mest hensigtsmæssig under hensyntagen til de nationale forhold, efter forhandling med de pågældende arbejdsgiver- og arbejderorganisationer, hvor sådanne findes.

4. Den kompetente myndighed skal træffe egnede forholdsregler, f. eks. ved offentliggørelse af licitationstilbud eller på anden måde, for at sikre, at personer, der ønsker at deltage i licitationen, er klar over betingelserne i klausulerne.

#### Artikel 3.

I tilfælde, hvor der ikke i forvejen findes bestemmelser vedrørende sundheds-, sikkerheds- og velfærdsforanstaltninger for de arbejdere, der er beskæftiget ved udførelse af kontrakter, i nationale love eller administrative forskrifter, kollektiv overenskomst eller voldgiftskendelse, skal den kompetente myndighed træffe egnede forholdsregler for at sikre de pågældende arbejdere gode og rimelige sundheds-, sikkerheds- og velfærdsforhold.

#### Artikel 4.

De love, administrative bestemmelser eller andre forskrifter der sætter nærværende konventions bestemmelser i kraft,

- (a) skal
  - (i) bringes til rette vedkommendes kundskab;
  - (ii) nævne de personer, der har ansvaret for deres overholdelse; og
  - (iii) kræve, at der ophænges plakater på iøjnefaldende steder i de pågæl-

dende virksomheder og arbejdssteder, for at arbejderne kan få underretning om deres arbejdsvilkår; og

- (b) skal, såfremt der ikke består andre ordninger til sikring af en effektiv håndhævelse, indeholde bestemmelser om
  - (i) førelse af en dertil egnet protokol over de pågældende arbejders faktiske arbejdstid og den løn, der er udbetalt dem;
  - (ii) indførelse af en tilsynsordning, der er egnet til at sikre en effektiv håndhævelse.

#### Artikel 5.

1. Der skal indføres passende straffebestemmelser, f. eks. undladelse af at give entrepriser eller lignende, for undladelse af at overholde og gennemføre bestemmelserne i arbejdsklausuler i offentlige kontrakter.

2. Der skal træffes egnede forholdsregler, f. eks. ved tilbageholdelse af udbetalinger i henhold til kontrakten eller på anden måde, for at gøre det muligt for de pågældende arbejdere at få udbetalt den løn, de har ret til.

#### Artikel 6.

De årlige rapporter, der skal aflægges i henhold til artikel 22 i Den internationale Arbejdsorganisations statut, skal indeholde udførlige oplysninger om de foranstaltninger, der er truffet for at gennemføre nærværende konventions bestemmelser.

#### Artikel 7.

1. Hvor det drejer sig om en medlemsstat, hvis territorium omfatter store strækninger, hvor den kompetente myndighed på grund af det pågældende områdes ringe befolkningstæthed eller dets udviklingstrin anser konventionens bestemmelser for praktisk uigennemførlige, kan den pågældende myndighed efter forhandling med de pågældende arbejdsgiver- og arbejderorganisationer, hvor sådanne findes, undtage disse områder fra konventionens gennemførelse enten i almindelighed eller med de undtagelser, som den anser for hensigtsmæssige, for så vidt angår særlige virksomheder eller faglige områder.

2. Enhver medlemsstat skal i sin første årlige rapport om gennemførelsen af nærværende konvention, som afgives i henhold til artikel 22 i Den internationale Arbejds-

organisations statut, angive de områder, med hensyn til hvilke den påtænker at bringe nærværende artikels bestemmelser i anvendelse, og skal anføre grundene herfor; ingen medlemsstat må efter at have afgivet sin første årlige rapport bringe nærværende artikels bestemmelser i anvendelse på andre end de således angivne områder.

3. Enhver medlemsstat, der bringer nærværende artikels bestemmelser i anvendelse, skal med mindst 3 års mellemrum tage spørgsmålet op til fornyet overvejelse i samråd med de pågældende arbejdsgiver- og arbejderorganisationer; hvor sådanne findes, med henblik på muligheden af at udvide konventionens gennemførelse til områder, der er undtaget i henhold til stk. 1.

4. Enhver medlemsstat, der bringer nærværende artikels bestemmelser i anvendelse, skal i senere årlige rapporter angive de områder, med hensyn til hvilke den giver afkald på retten til at bringe nærværende artikels bestemmelser i anvendelse, samt oplyse, hvad den måtte have foretaget sig med henblik på en gradvis gennemførelse af konventionen i disse områder.

#### Artikel 8.

Nærværende konventions bestemmelser kan midlertidigt ophæves af den kompetente myndighed efter forhandling med de pågældende arbejdsgiver- og arbejderorganisationer, hvor sådanne findes, i tilfælde af force majeure eller i en nødssituation, der bringer den nationale velfærd eller sikkerhed i fare.

#### Artikel 9.

1. Nærværende konvention gælder ikke for kontrakter, der er indgået før konventionens ikrafttræden for den pågældende medlemsstat.

2. Nærværende konventions opsigelse skal ikke berøre dens anvendelse på kontrakter, der er indgået, medens konventionen var i kraft.

#### Artikel 10.

De officielle ratifikationer af nærværende konvention skal fremsendes til Det internationale Arbejdsbureaus generaldirektør til indregistrering.

#### Artikel 11.

1. Nærværende konvention er kun bindende for de medlemmer af Den internatio-

nale Arbejdsorganisation, hvis ratifikationer er blevet indregistreret af generaldirektøren.

2. Den træder i kraft 1 år efter det tidspunkt, da 2 medlemmers ratifikationer er blevet indregistreret af generaldirektøren.

3. Derefter træder nærværende konvention i kraft for enhver medlemsstat 1 år efter datoen for indregistreringen af dens ratifikation.

#### Artikel 12.

1. De erklæringer, der fremsendes til Det internationale Arbejdsbureaus generaldirektør i medfør af artikel 35, stk. 2, i Den internationale Arbejdsorganisations statut, skal angive

- (a) de territorier, for hvis vedkommende den pågældende medlemsstat forpligter sig til at gennemføre konventionens bestemmelser uden modifikationer;
- (b) de territorier, for hvis vedkommende den forpligter sig til at gennemføre konventionens bestemmelser med modifikationer tillige med en nærmere redegørelse for disse modifikationer;
- (c) de territorier, hvor konventionen ikke kan gennemføres, og i så fald motiveeringen for, at den ikke kan gennemføres;
- (d) de territorier, med hensyn til hvilke den forbeholder sig sin stilling, indtil spørgsmålet er blevet nærmere drøftet.

2. De i nærværende artikels stk. 1, (a) og (b), omhandlede forpligtelser skal betragtes som en integrerende del af ratifikationen og skal have gyldighed som ratifikation.

3. Enhver medlemsstat kan til enhver tid ved afgivelsen af en senere erklæring helt eller delvis tilbagekalde de i dens oprindelige erklæring i medfør af nærværende artikels stk. 1, (b), (c) eller (d), tagne forbehold.

4. Enhver medlemsstat kan på et tidspunkt, hvor konventionen i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 14 kan opsiges, fremsende en erklæring til generaldirektøren, der i andre henseender modificerer indholdet af en tidligere afgivet erklæring, og som angiver den nuværende stilling med hensyn til de deri omhandlede territorier.

#### Artikel 13.

1. De erklæringer, der fremsendes til Det internationale Arbejdsbureaus generaldirektør i medfør af artikel 35, stk. 4 eller 5, i Den internationale Arbejdsorganisations statut, skal angive, om konventionens bestem-

møder vil blive gennemført i det pågældende territorium med eller uden modifikationer; såfremt det angives i erklæringen, at konventionens bestemmelser vil blive gennemført med modifikationer, skal de nævnte modifikationer nærmere præciseres.

2. Den eller de pågældende medlemsstater eller internationale myndigheder kan til enhver tid ved afgivelse af en senere erklæring helt eller delvis give afkald på retten til at bringe de i en tidligere afgivet erklæring anførte modifikationer i anvendelse.

3. Den eller de pågældende medlemsstater eller internationale myndigheder kan på et tidspunkt, hvor konventionen i medfør af bestemmelserne i artikel 14 kan opsiges, fremsende en erklæring til generaldirektøren, der i andre henseender modificerer indholdet af en tidligere afgivet erklæring, og som angiver den nuværende stilling med hensyn til konventionens gennemførelse.

#### *Artikel 14.*

1. En medlemsstat, som har ratificeret nærværende konvention, kan opsiges den efter 10 års forløb fra den dato at regne, da konventionen første gang træder i kraft, ved afgivelse af en erklæring, der fremsendes til Det internationale Arbejdsbureaus generaldirektør til indregistrering. En sådan opsigelse træder først i kraft 1 år efter datoen for dens indregistrering.

2. Enhver medlemsstat, som har ratificeret nærværende konvention, og som ikke senest 1 år efter udløbet af den i foregående stykke omhandlede 10-års periode benytter sig af den i nærværende artikel hjemlede opsigelsesret, er forpligtet i endnu et tidsrum af 10 år og kan derefter opsiges nærværende konvention ved udløbet af hver 10-års periode i henhold til de i nærværende artikel fastsatte bestemmelser.

#### *Artikel 15.*

1. Det internationale Arbejdsbureaus generaldirektør skal underrette alle Den internationale Arbejdsorganisationens medlemmer om indregistreringen af de ratifikationer, erklæringer og opsigelser, han har modtaget fra organisationens medlemmer.

2. Samtidig med, at generaldirektøren underretter organisationens medlemmer om ratifikation nr. 2, skal han henlede medlemmernes opmærksomhed på konventionens ikrafttrædelsesdato.

#### *Artikel 16.*

Det internationale Arbejdsbureaus generaldirektør skal i medfør af artikel 102 i De forenede Nationers pagt give De forenede Nationers generalsekretær detaljerede oplysninger om de ratifikationer, erklæringer og opsigelser, han har indregistreret i medfør af bestemmelserne i de foregående artikler.

#### *Artikel 17.*

Ved udløbet af hver 10-års periode efter nærværende konventions ikrafttræden skal Det internationale Arbejdsbureaus styrelsesråd forelægge en rapport om gennemførelsen af nærværende konvention for generalkonferencen og overveje ønskeligheden af at sætte spørgsmålet om en fuldstændig eller delvis revision af den på konferencens dagsorden.

#### *Artikel 18.*

1. Såfremt konferencen vedtager en ny konvention, der helt eller delvis reviderer nærværende konvention, skal, medmindre den nye konvention bestemmer andet,

- (a) en medlemsstats ratifikation af den nye, reviderede konvention ipso jure medføre en øjeblikkelig opsigelse af nærværende konvention uanset bestemmelserne i artikel 14 ovenfor, såfremt og så snart den nye reviderede konvention træder i kraft;
- (b) nærværende konvention ikke længere kunne ratificeres af medlemsstaterne fra den dato at regne, da den nye, reviderede konvention træder i kraft.

2. Nærværende konvention skal under alle omstændigheder forblive i kraft i dens faktiske form og indhold for de medlemsstater, der har ratificeret den, men som ikke har ratificeret den reviderede konvention.

#### *Artikel 19.*

De engelske og franske gengivelser af nærværende konventions tekst har samme gyldighed.